

I. negyedéves földrajz vizsga, 9. o

Név: _____

Σ: _____ p / 30 p

1. Olvasd el az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá tartozó feladatot!

A földtörténeti középidő (mezozoikum) mintegy 235 millió évvel ezelőtt kezdődött, és 65 millió évvel ezelőtt ért véget. Három időszakra osztjuk. Időben az első a triász, amely nevét jellegzetes hármass üledéksorozatáról kapta. A második a jura, névadója a svájci Jura-hegység. Az utolsó, időben a legközelebbi a kréta, nevét az ebben az időszakban képződött írókrétáról kapta. Az óidő végén, a triász elején még egységes szuperkontinens a Pangea feldarabolódása a triászban megkezdődött. A Tethys-öböl kiszélesedett. A legfontosabb triász-kori üledékes kőzeteink a mészkő és a dolomit. A Föld történetének legmozgalmasabb időszaka a jura. A Pangea fokozatosan két kontinensre szakadt: az északi Laurázsia, amely magában foglalta a mai Észak-Amerikát, Európát és Ázsiát, a déli neve Gondvana, amelyhez tartozott a többi kontinens, valamint India és az Arab-félsziget. A jura közepén megindult Gondvana feldarabolódása

- Levált és gyorsan sodródott Eurázsia felé India, amely csak az újidőben ütközik Ázsiához.
- A jura közepéig nyílik és mélyül a Tethys-öböl, melyben a homokkő és mészkő rakódott le. A partszegélyen – trópusi éghajlaton – kőszén képződött.
- Megindult a Pacifikus-hegységrendszerhez tartozó Andok és Kordillerák felgyűrődése.

A kréta elején folytatódott az Atlanti-óceán szétnyílása. India már levált Ausztráliáról. Fokozatosan zárult be a Tethys, amelynek üledékéből megindult az Eurázsiai-hegységrendszer felgyűrődése. A tengerszint fölé emelkedő mészkőfelszíneken karsztbauxit jött létre. (Magyarországon a Bakonyban és a Vértesben.)

Írd be a táblázatba az egyes időszakokra jellemző állítások sorszámát! Egy szám több helyre is kerülhet! **/11pont**

Időszak	Állítások sorszáma
Triász	
Jura	
Kréta	

1. 235 millió éve kezdődött. **2.** Nevét egy svájci hegységről kapta. **3.** A mezozoikum időszaka. **4.** 65 millió évvel ezelőtt ért véget. **5.** Ebben az időszakban képződött a karsztbauxit a Bakonyban és a Vértesben. **6.** Nevét jellegzetes hármass üledéksoráról kapta. **7.** Ekkor indult meg az Eurázsiai-hegységrendszer felgyűrődése. **8.** Ebben az időszakban vált le India Ausztráliáról. **9.** Ekkor indult meg a Pacifikus-hegységrendszer felgyűrődése.

3. Döntsd el, hogy az állítás Igaz/ Hamis. Húzd alá!

/5pont

a, A geocentrikus világbkép szerint a Föld van a mindenség középpontjában.

Igaz   Hamis

b, A Föld- típusú bolygók közé a Naphoz legközelebbi bolygókat soroljuk.

Igaz   Hamis

c, A csillagok saját fényel rendelkező égitestek. Ilyen például a Föld.

Igaz   Hamis

d, Jupiter típusú a következő négy bolygó: a Jupiter, a Szaturnusz, az Uránusz, Neptunusz.

Igaz   Hamis

e, A Tejútrendszer a Naprendszer nevű galaxis része.

Igaz   Hamis

4. Sorold fel a 8 nagybolygót, majd karikázd be a Jupiter típusú bolygókat. Az első helyen álljon a Naptól legmesszebb elhelyezkedő.

/12pont

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....

5. Magyarázd meg az alábbi fogalmakat:

/2pont

- a) Naprendszer:.....
.....
.....
- b) Geocentrikus világbkép:...
.....
.....
.....